

O B S A H.

Vkrajině hollandské, ve městě Leydenu žije v klidu mladý krčmář Jan se svojí matkou Fides. Jan miluje mladou, sličnou Bertu, poddanou hraběte Oberthalu, i vyšle svoji matku, aby mu nevěstu již jako nastávající ženu domu přivedla. Fides přijde k městu Dordrechtu, kde Berta bydlí, a setkává se s ní ve chvíli, kdy tři Novokřtěnci, Jonáš, Matouš a Zachariáš popuzují lid proti vrchnosti, hraběti Oberthalovi, hlásajíce novou víru a rovnost majetku i svobody. Oberthal objeviv se s vojskem, pokoří okamžitou vzpouru lidu a vyslýchá prosby Bertiny i Fidesiny za propuštění Berty z poddanství. Oberthal však miní si ponechati Berty pro sebe, a když lid, dojat tím, počne se znova bouřiti, poručí Oberthal vojákům, aby lid rozehnali a Berty i Fides zajali. Lid se počíná ještě více jitřiti a přidá se zcela k učení Novokřtěnců, kteří táhnou dále po kraji, podněcujíce poddané proti jich vrchnostem. (Jednání I.)

V předměstí Leydenském očekává Jan ve své hospodě matku s nevěstou. Veselí hodovníci popijejí a tančí, a mezi

né přicházejí Novokřtěnci Jonáš, Matouš a Zachariáš, aby i zde obraceli lid na svojí víru. Zarazí je nápadná podobnost Janova s Davidem, bývalým prorokem Münsterským. Jan vypravuje jim svůj zvláštní, prorocký sen, a Novokřtěnci mu slibují vládu a titul krále a Proroka, když by se k nim přidal. Jan je však odmitá. Přiběhne Berta, uprchlá ze zajetí Oberthalova a hledá u Jana ochrany. Za ní přichází Oberthal s vojskem a ohlašuje Janovi, že zabije jeho matku, nevydá-li mu Bertu. Jan po hrozném boji duševním odevzdá mu Bertu, aby matku zachoval. Fides, propuštěna ze zajetí, přichází a děkuje Janovi. Novokřtěnci se vrací a snadně již přemluví Jana, který hoře po pomstě na Oberthalovi, s nimi odchází, aniž spíci matce své s bohem dává.
(Jednání II.)

Vzbouření propuklo po celé zemi. Novokřtěnci pod vůdcem Janem zmocnili se vsí i měst; zajali voje a lid a ubíjejí své nepřátele, pálice a drancujice. Konečně zajmou i samého hraběte Oberthala, jenž se pak vydává za Novokřtence, jest však od Novokřtěnců poznán. Oberthal vypravuje, že Berta, chtíc zůstat věrnou snoubenci svému, vrhla se s cimbuří hradu Oberthalova do řeky, že však byla záchráněna a prchla bezpochyby do Münsteru. Münster hájí otec hraběte Oberthala. Vojínové Janovi, jdouce bez vědomí Janova do boje proti starému hraběti, jsou poraženi a na útěk zahnáni, a bouří se již proti Janovi, který nyní sám se chystá učiniti útok na město. Tím veškerý hněv vojínů obrátí se proti městu, Jan, zpívaje vítězoslavnou zbožnou píseň, vede lid svůj k největšímu vítězství. (Jednání III.)

Münster dobyt a obyvatelům uloženy daně. Vše se chystá ke korunovaci Proroka Jana, jenž považován za bytost nadpřirozenou, za Mesiáše. Ale jiní jej proklínají,

nebot on to jest, který uvalil na celou zemi bídę vše možné a hrůzy krvavých válek. Na náměstí Münsterském žebře ubohá, ožebračená Fides, matka samého Proroka, nemajíc vědomí o stavu svého syna. Tam ji nalézá Berta, která přisahá zkázu Prorokovi, jakožto vražedníku Janovu. Berta odchází, aby si potají vydobila vstup do Prorokova paláce. Ohromný, pompézní korunovační průvod s hodnostáři celé země kráčí do katedrály, aby tam vsadil na hlavu Janovu korunu jasného království. Jan prohlašuje se sám za Proroka a Syna Božího, leč v tom poznává jej Fides a hlásí se k němu. Jan nevidí jiné pomoci, zapírá svou matku a prohlašuje ji za šílenou. Lid počíná reptati, a Jan aby jej upokojil, a tvrzení své dokázal, odhodlal učiniti „zázrak“. Znaje nekonečnou lásku matčinu, poručí Novokřtěncům, aby jej ihned zavraždili, jestliže jej Fides za svého syna ještě prohlásí. Tato chtic zachovati život synovi, odříká se ho, a Jan, učiniv takto „zázrak“, jest dále od lidu veleben. Fides chce spěchati za Bertou, aby ji od vraždy Proroka odvrátila, jest však zajata a do žaláře uvržena. (Jednání IV.)

V podzemním sklepě hradu Münsterského radí se Novokřtěnci o osudu svém, nebot císař sám přitáhl s ohromnou mocí před město a slibuje jim odpuštění, kdyžby Proroka v ruce jeho vydali; Novokřtěnci se usnesou, Jana zraditi a jej císaři odevzdati. Zajatá Fides odvedena pak do téhož sklepa, a k ní přichází Jan, žádaje ji za odpuštění a slibuje ji nový život, aby napravil krvavé zločiny pod vůdcovstvím jeho spáchané. Konečně se s ním matka smíří. Přijde Berta, nebot ve sklepě tom je množství střelného prachu, a ona chce celý hrad vyhoditi do povětrí. Ze slov důstojnika, který Janovi oznamuje, že se císař zmocnil části města, poznává, že její Jan jest sám krvežíznivým Pro-

rokem, a ze zoufalství nad tím usmrcuje se dýkou. Jan přísahá zrádceům, kteří město vydali, pomstu. Vystrojí hlučný kvas, a když přicházejí zrádcové s hrabětem Oberthalem, aby se Proroka zmocnili, dá zapáliti spousty prachu ve sklepě, a zničí tak celý zámek, matku svou, i všecky tam se nacházející. (Jednání V.)

